

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/88/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116011928
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2116011928.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jozefa Piknu, v trestnej veci proti obžalovanému V. Y., nar. XX.XX.XXXX v J., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní okresnej prokurátorky proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 09.01.2018, č. k. 5T/49/2016-185 na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.05.2019 v Trnave, takto

r o z h o d o l i :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný V. Y., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom F. č. X, uznáva za vinného, že

dňa 26.10.2015 v čase asi o 14.45 hod. si na presne nezistenom mieste od osoby vystupujúcej ako H. J. neoprávnene zadovážil a následne prechovával pre vlastnú potrebu vo svojom motorovom vozidle zn. Škoda Felícia, striebornej farby, EČ: HC205BU až do 14.50 hod. dňa 26.10.2016, kedy bol v P. na P. ulici č. XX zadržaný príslušníkom PZ, plastové vrečko s tlakovým uzáverom obsahujúce biely kryštalický materiál, o ktorom bolo expertíznym skúmaním Kriministického a expertízneho ústavu PZ Bratislava zistené, že obsahuje 776 mg bieleho kryštalického materiálu s obsahom 446 mg absolútneho metamfetamínu a s prímiesou metylsulfonmetánu s priemernou koncentráciou účinnej látky 57,5 % hmotnostného, čo zodpovedá minimálne 7 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok, teda

neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu psychotropnú látku vo väčšom rozsahu,

čím spáchal

prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje :

Podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný zaraďuje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 09.01.2018, č. k. 5T/49/2016-185 bol obžalovaný V. Y. uznaný za vinného z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 26.10.2015 v čase asi o 14.45 hod. si na presne nezistenom mieste od osoby vystupujúcej ako H. J. neoprávnene zadovážil a následne prechovával vo svojom motorovom vozidle zn. Škoda Felícia, striebornej farby, EČ: HC205BU až do 14.50 hod. dňa 26.10.2016, kedy bol v P. na P. ulici č. XX zadržaný príslušníkom PZ, plastové vrečko s tlakovým uzáverom obsahujúce biely kryštalický materiál, o ktorom bolo expertíznym skúmaním Kriministického a expertízneho ústavu PZ Bratislava zistené, že obsahuje 776 mg bieleho kryštalického materiálu s obsahom 446 mg absolútneho metamfetamínu a s prímiesou metylsulfonometánu s priemernou koncentráciou účinnej látky 57,5 % hmotnostného, čo zodpovedá minimálne 7 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok, teda neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu psychotropnú látku vo väčšom rozsahu.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov. Podľa § 49 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd I. stupňa obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Okresný súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní výsluchom obžalovaného V. Y., výsluchom svedkov H. J., Z. H., R. S., A. H., J. L., E. P., prečítal znalecký posudok č. 34/2016 MUDr. Ondrisovej znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, a znalecké posudky KEÚ č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2015/15962, a č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2015/16794, oboznámil sa s listinnými dôkazmi - príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov zo dňa 26.10.2015, zápisnica o vykonaní prehliadky iných priestorov alebo pozemkov zo dňa 26.10.2015, evidenčná karta vodiča, posudok zamestnávateľa obžalovaného, lekárske správy predložené obžalovaným, výpis z evidencie priestupkov, odpis registra trestov obžalovaného.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že obžalovaného zo spáchania trestného činu usvedčuje najmä výpoveď svedkyne J.. Táto svedkyňa vo veci v prípravnom konaní (po vznesení obvinenia) vypovedala celkovo trikrát. Vo svojej prvej výpovedi zo dňa 27.11.2015 uviedla, že obžalovanému za odvoz do Serede ponúkla na výber buď peniaze alebo pervitín, pričom obžalovaný si vybral pervitín s tvrdením, že tento si dá niekedy v budúcnosti. Pervitín mu odovzdala v plastovom sáčiku, pričom však už nevie, či mu ho dala do ruky, alebo na jeho žiadosť do odkladacieho priestoru pred sedadlom spolujazdca. Súd dospel k záveru, že najvierohodnejšia je táto prvá výpoveď zo dňa 27.11.2015, a to z dôvodu, že obžalovaný v prípravnom konaní totiž sám vypovedal, že jednak mal vedomosť o účele cesty svedkyne J. do Serede a hlavne, že svedkyňa mu po jeho žiadosti o zaplatenie za cestu podala do ruky sáčik, o ktorom vedel, že obsahuje drogy. Uvedená výpoveď obžalovaného teda podporuje prvú výpoveď svedkyne J.. Tvrdeniam obžalovaného, že nevie, čo policajt do zápisnice o jeho výsluchu napísal, keďže túto si neprečítal, súd taktiež neuveril a to hlavne s poukazom na skutočnosť, že predmetnú zápisnicu obžalovaný vlastnoručne podpísal. Skutkový dej, kedy svedkyňa J. ponúkla obžalovanému za cestu na výber buď peniaze alebo pervitín, pričom obžalovaný si vybral pervitín, nakoľko ako jej mal sám uviesť, si ho dá niekedy v budúcnosti, keďže je príležitostným užívateľom pervitínu, nepriamo potvrdzuje i znalecký posudok č. 34/2016 MUDr. Ondrisovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, z ktorého je zrejmé, že obžalovaný bol osobou závislou na pervitíne s neschopnosťou dlhodobej abstinencie.

Tvrdenia obžalovaného, že J. mu v aute pervitín nechala bez jeho vedomia a povedala mu o tom až po vystúpení z auta, na čo ju chcel obžalovaný dobehnúť a oznámiť jej, aby si to zobrala späť, že on to nepotrebuje, mal súd za vyvrátené svedeckými výpoveďami svedkov S. a H.. Obaja svedkovia zhodne vypovedali, že v čase zadržania obžalovaného, ku ktorému došlo na chodníku, bol obžalovaný od vozidla vzdialený už 5-8 metrov, pričom smeroval úplne opačným smerom ako svedkyňa J.. Vykonaným dokazovaním bolo teda bez rozumných pochybností dokázané, že obžalovaný Y. si vypýtal od svedkyne J. za cestu do Serede pervitín, ktorý chcel použiť pre vlastnú potrebu, pričom tento pervitín mu bol následne zaistený pri vykonaní prehliadky iných priestorov v jeho motorovom vozidle.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava podal obžalobu pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť na tom skutkovom základe, že:

dňa 26.10.2015 v čase asi o 14.45 hod. si na presne nezistenom mieste od osoby vystupujúcej ako H. J. neoprávnenne zadovážil a následne prechovával vo svojom motorovom vozidle zn. Škoda Felícia, striebornej farby, EČ: HC205BU až do 14.50 hod. dňa 26.10.2016, kedy bol v P. na P. ulici č. XX zadržaný príslušníkom PZ, plastové vrečko s tlakovým uzáverom obsahujúce biely kryštalický materiál, o ktorom bolo expertíznym skúmaním Kriministického a expertízneho ústavu PZ Bratislava zistené, že obsahuje 776 mg bieleho kryštalického materiálu s obsahom 446 mg absolútneho metamfetamínu a s prímiesou metylsulfonometánu s priemernou koncentráciou účinnej látky 57,5 % hmotnostného, čo zodpovedá minimálne 11 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a obžalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24.04.2014, sp. zn. 5T/35/2014, právoplatným dňa 24.04.2014, odsúdený za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.

S predmetnou právnou kvalifikáciou skutku sa súd I. stupňa nestotožnil a argumentoval nasledovne.

V rámci právnej kvalifikácie skutku vychádzal prokurátor zo znaleckého posudku KEÚ ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2015/15962, kde znalec dospel k záveru, že predložené množstvo 776 mg 57,5 %-tného metamfetamínu predstavuje 11-45 obvykle jednorazových dávok drogy, teda v kvantite presahujúcej množstvo podľa § 135 ods. 2 Trestného zákona. Pojem jednorazová dávka drogy je právnym pojmom a KEÚ PZ nie je oprávnené rozhodovať a stanovovať množstvo, ktoré by malo tvoriť jednorazovú dávku konkrétnej drogy. Záver o obvykle jednorazovej dávke drogy môže, pokiaľ ide o konanie pred súdom, stanoviť iba výlučne súd (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.01.2014, sp.zn. 4To/127/2011).

Obvyklou jednorazovou dávkou drogy na použitie pre osobnú spotrebu možno definovať ako jednu takúto priemernú dávku užívateľa v množstve ovplyvňujúcom jeho psychiku, ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie po jej užití bez toho, aby došlo k vážnemu ohrozeniu zdravia alebo života takéhoto užívateľa drogy (rozsudok NS SR zo dňa 30.03.2016, sp. zn. 6Tdo 66/2015). Bez právneho významu je pritom skutočnosť, či páchatel je pravidelný konzument drogy ako i to, akú veľkú dávku považuje subjektívne pre seba za jednu dávku. Obvykle jednorazovou dávkou drogy sa rozumie dávka, ktorá sa bežne u väčšiny užívateľov konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer (uznesenie NS SR zo dňa 16.12.2014, sp. zn. 2Tdo 56/2014).

Právny pojem obvykle jednorazová dávka sa odvodzuje od priemernej hmotnosti drogy. Zároveň musí droga obsahovať účinnú látku v takej koncentrácii, aby bola schopná nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, alebo jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti alebo sociálne správanie. V opačnom prípade by nešlo o návykovú látku v zmysle § 130 ods. 5 Trestného zákona a teda by nebola naplnená objektívna stránka trestného činu.

Ustanovenia § 135, § 171, § 172 Trestného zákona neobsahujú pojem „absolútna omamná látka“, z ktorého KEÚ PZ vychádza pri svojom znaleckom dokazovaní (pri stanovovaní obvykle jednorazových dávok). Citované ustanovenia výlučne používajú pojem množstvo omamnej látky. Koncový konzument nemá možnosť si zistiť v akej konkrétnej kvalite kupuje konkrétnu omamnú látku, t. j. aké množstvo

absolútnej omamnej látky sa v omamnej látke nachádza a preto táto skutočnosť nie je a ani nemôže byť pokrytá jeho úmyselným zavinením. Okrem toho si koncový konzument nekupuje absolútnu omamnú látku (napríklad absolútny, teda čistý kokaín), ktorý by v prípade jeho aplikácie mohol mať pre konzumenta fatálne následky, ale kupuje omamnú látku zmiešanú (zriedenú napríklad s prímiesou fenacetínu a prokaínu). Preto je vyčlenenie absolútnej omamnej látky (napríklad čistého kokaínu) z celkového množstva (objemu) zaistenej omamnej látky a následným stanovením počtu obvyklých jednorazových dávok len z objemu absolútnej omamnej látky (napríklad čistého kokaínu) hrubým nerešpektovaním zákona a v konečnom dôsledku aj zistenej praxe koncových konzumentov (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.05.2010, sp. zn. 4To/65/2010).

Množstvo účinnej látky obsiahnuté v droge, ktoré sa dá zistiť iba v laboratórnych podmienkach, nemôže byť kritériom určovania počtu jednotlivých jednorazových dávok, keďže nie je zahrnuté zavinením páchatel'a.

Vzhľadom k tomu, že Trestný zákon neurčuje pri jednotlivých druhoch drog, čo sa rozumie pod obvykle jednorazovou dávkou drogy, bol tento právny pojem definovaný súdnou praxou, ktorá ustálila, že minimálna jedna obvyklá, tzn. priemerná dávka metamfetamínu, z hľadiska celkovej hmotnosti je na úrovni 100 mg, pričom pokiaľ ide o množstvo účinnej látky schopné ovplyvniť psychiku priemerného konzumenta, droga musí obsahovať účinnú látku v množstve minimálne 10 mg. (uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05.05.2016, sp.zn. 4To/44/2016).

Okresný súd konštatoval, že za jednu priemernú obvykle jednorazovú dávku psychotropnej látky metamfetamínu možno považovať materiál, ktorý dosahuje minimálnu celkovú hmotnosť 100 mg s obsahom účinnej látky minimálne 10 mg. Od celkovej hmotnosti 100 mg sa odvíjajú násobky obvykle jednorazovej dávky drogy uvedené v ustanovení § 135 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedených právnych úvah a vykonaným dokazovaním dospel potom okresný súd k záveru, že množstvo 776 mg 57,5 %-tného metamfetamínu predstavuje minimálne 7 obvykle jednorazových dávok psychotropnej látky metamfetamín.

Vykonaným dokazovaním podľa názoru okresného súdu sa taktiež preukázalo, že obžalovaný zaistenú psychotropnú látku mal v úmysle držať a prechovávať pre vlastnú spotrebu a nemal ho v úmysle ďalej predávať. Uvedený záver súdu vyplýva hlavne z výpovede svedkyne J., keďže obžalovaný jej uviedol, že chce radšej (namiesto peňazí) pervitín, ktorý si v budúcnosti dá, pričom závislosť obžalovaného na pervitíne bola preukázaná znaleckým posudkom č. 34/2016 MUDr. Ondrisovej. Predmetný znalecký posudok teda nepriamo potvrdzuje túto časť výpovede svedkyne J., že obžalovaný si od nej ako protihodnotu za odvoz do Serede vzal namiesto peňazí pervitín pre vlastnú potrebu.

Vzhľadom na výsledky dokazovania dospel okresný súd k záveru, že obžalovaný V. Y. ako všeobecne trestne zodpovedný subjekt, svojim úmyselným konaním priamym, porušil objekt chránený Trestným zákonom v podobe záujmu spoločnosti na ochrane života a zdravia občanov a naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona.

Pri určovaní druhu a výmery trestu okresný súd u obžalovaného vzhliadol jednu priťažujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že za trestný čin už bol odsúdený a to rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24.04.2014, sp. zn. 5T/35/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.04.2014, na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 4 roky do 24.08.2018. Naproti tomu súd u obžalovaného nevzhliadol žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Za stavu prevažujúceho pomeru priťažujúcich okolností súd postupom podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona zvýšil dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3. Týmto spôsobom súd ustálil trestnú sadzbu vo výmere 20 -60 mesiacov.

Pokiaľ ide o posúdenie osoby obžalovaného, jeho pomerov a možnosť jeho nápravy, majú okrem údajov vyplývajúcich z registra trestov a z evidencie priestupkov podľa názoru okresného súdu nepochybný význam i skutočnosti obsiahnuté v závere znaleckého posudku č. 34/2016 MUDr. Ondrisovej, znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktoré súd rozviedol v odôvodnení vyššie. Taktiež súd prihliadol na obžalovaným predložený pracovný posudok.

Vychádzajúc z trestnej sadzby (20 - 60 mesiacov), so zreteľom na výsledky dokazovania, považoval súd I. stupňa za adekvátne uloženie trestu odňatia slobody na samej spodnej hranici takto ustálenej trestnej sadzby. Ako vyplýva z odpisu registra trestov obžalovaného, tento bol pred spáchaním stíhaného skutku právoplatne odsúdený za drogovú trestnú činnosť. Stíhaného skutku sa dopustil počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24.04.2014, sp. zn. 5T/35/2014, právoplatného toho istého dňa, pričom skúšobná doba mala plynúť do 24.04.2018. Už len na základe tejto skutočnosti bolo pri aplikácii § 49 ods. 2 Trestného zákona možné uložiť iba nepodmienečný trest odňatia slobody. Výmera trestu 20 mesiacov je podľa názoru súdu plne dostatočná na dosiahnutie účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona a je odôvodnená najmä tým, že na obžalovaného zjavne nemalo žiaduci vplyv plynutie skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.

Pri úvahe o výške trestu na samej spodnej hranici určenej trestnej sadzby okresný súd zohľadnil i vysokú pravdepodobnosť premeny podmieneného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený vyššie špecifikovaným rozsudkom súdu I. stupňa. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov považoval za dostatočný a plne reflektujúci požiadavku tak generálnej ako i individuálnej prevencie a zohľadňujúci represívnu, výchovnú a ochrannú funkciu trestu. Okresný súd zaradil obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Podmienky pre uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia v zmysle § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona boli podľa názoru okresného súdu pre jeho uloženie splnené. Obžalovaný spáchal stíhaný trestný čin v súvislosti s užívaním návykovej látky, pričom súd nezistil žiadne skutočnosti, pre ktoré by bolo možné spochybňovať závery znaleckého posudku a samotný návrh znalkyne na uloženie ochranného liečenia ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 07.05.2018, doručené okresnému súdu dňa 10.05.2018, v ktorom uviedla, že rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 09.01.2018, sp. zn. 5T/49/2016 považuje za vydaný v rozpore so zákonom z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia rozsahu trestného činu, právnej kvalifikácie skutku a v nadväznosti na to aj z dôvodu uloženia nezákonného trestu a absentujúceho výroku o uložení ochranného dohľadu.

Uviedla, že v danom prípade súd prvého stupňa dospel pri rovnakých skutkových zisteniach o hmotnosti drogy k potrebe odlišnej kvantifikácie obvykle jednorazovej dávky drogy, kedy v zmysle obžaloby zistené množstvo drogy zodpovedalo 11 obvykle jednorazovým dávkam drogy a v zmysle rozsudku 7 obvykle jednorazovým dávkam drogy. V nadväznosti na uvedené dospel súd prvého stupňa k záveru o potrebe právnej kvalifikácie skutku ako prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona. Súd prvého stupňa vychádzal z premisy, že za jednu priemernú obvykle jednorazovú dávku psychotropnej látky metamfetamín možno považovať materiál, ktorý dosahuje minimálnu celkovú hmotnosť 100 mg s obsahom účinnej látky minimálne 10 g s tým, že od celkovej hmotnosti 100 mg sa odvíjajú násobky obvykle jednorazovej dávky uvedené v ustanovení v § 135 ods. 1 Trestného zákona a § 135 ods. 2 Trestného zákona.

Okresná prokurátorka argumentovala nasledovne:

„S názorom a postupom súdu sa nemožno stotožniť, a to z nasledovných dôvodov:

V prvom rade poukazujem na skutočnosť, že skutok popísaný v rozsudku právnej kvalifikácii použitej súdom prvého stupňa nezodpovedá, nakoľko v skutku súd nevyjadril zákonné znaky prečinu podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, ale zákonné znaky zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, pretože v skutku uviedol, že

- 1) obžalovaný si od osoby vystupujúcej ako H. J. „neoprávnene zadovážil“ plastové vrečko s obsahom psychotropnej látky špecifikovanej v ďalšom texte výrokovej časti,
- 2) obžalovaný uvedené plastové vrečko následne „neoprávnene prechovával,“ tzn. že súd v danom prípade v skutku nevyjadril naplnenie privilegovanej skutkovej podstaty daného trestného činu podľa

§ 171 ods. 2 Trestného zákona, t.j. že by psychotropnú látku neoprávnene prechovával „pre vlastnú potrebu.“

Nakoľko sa v danom prípade jednalo podľa skutkovej vety rozsudku o zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, v danom prípade mal súd v súlade s podanou obžalobou v skutku vyjadriť tiež zákonné znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vyjadrenej v ustanovení § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to, že obžalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/35/2014 zo dňa 24.04.2014, právoplatným dňa 24.04.2014, odsúdený za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.

S napadnutým rozsudkom sa ďalej nie je možné stotožniť z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia množstva neoprávnene zadováženej a prechovávanej látky.

V zásade si možno osvojiť záver, že pojem obvykle jednorazová dávka je pojmom právnym, pričom znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru (ďalej len „KEÚ PZ“) je podkladom na riešenie odbornej otázky spočívajúcej len v tom, aký materiál bol znaleckému ústavu predložený a v akom množstve, či je predložený materiál omamnou látkou, respektíve psychotropnou látkou a či množstvo účinnej (psychoaktívnej) látky v nej je spôsobilé ovplyvniť psychiku konzumenta. Nakoľko však ide o právny záver, tento musí byť individuálne posúdený v konkrétnej trestnej veci.

Trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v judikáte R 87/2015 vymedzilo pojem obvykle jednorazovej dávky podľa § 135 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona tak, že sa ním rozumie dávka omamnej alebo psychotropnej látky, ktorá sa bežne (u väčšiny užívateľov) konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer. V rámci okresov Trnava a Hlohovec je pritom bežný záchyt jednej dávky metamfetamínu, ktorej celková hmotnosť je pod 100 mg, avšak obsah účinnej látky obsiahnutý v takejto jednej dávke je dostačujúci pre potreby užívateľov a je schopný ovplyvniť psychiku užívateľov.

Kvantifikovanie neoprávneného prechovávania omamných látok a psychotropných látok pre vlastnú potrebu Trestný zákon určuje výkladovým pravidlom, ktorým je ustanovenie § 135. V tomto ustanovení sa rozlišuje prechovávanie týchto látok pre vlastnú potrebu (odsek 1) alebo prechovávanie týchto látok pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu (odsek 2), a to v závislosti od počtu obvykle jednorazových dávok na použitie, a to pre osobnú spotrebu. Ak množstvo týchto látok pre osobnú spotrebu zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky, konanie páchatel'a možno právne kvalifikovať podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona a ak zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky, konanie páchatel'a možno právne kvalifikovať podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona. Pri väčšom množstve obvykle jednorazovej dávky je potrebné konanie posúdiť podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

K problematike dolnej (minimálnej) hranice obvykle jednorazovej dávky omamnej látky alebo psychotropnej látky je ďalej potrebné uviesť, že právny poriadok Slovenskej republiky túto neustanovuje. Z uvedeného vyplýva, že v Trestnom zákone a ani v inom právnom predpise účinnom na území Slovenskej republiky nie je konkretizované minimálne množstvo takejto dávky. V tomto smere možno poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tz 17/2001 zo dňa 30.10.2001, z obsahu ktorého vyplýva, že ak by bolo vôľou zákonodarcu určiť všeobecne platnú obvykle jednorazovú dávku na použitie, potom by toto množstvo neurčoval výkladovým pravidlom, ale jednoznačne by určil množstvo takejto dávky.

Podľa judikatúry sa na naplnenie trestnosti neoprávneného nakladania s omamnými látkami alebo psychotropnými látkami vyžaduje, aby išlo o minimálne také množstvo takejto látky, ktoré je spôsobilé po jeho užití ovplyvniť psychiku človeka, resp. znamená nebezpečenstvo pre jeho zdravie alebo život vrátane nebezpečenstva vyvolania návyku na užívanie takejto látky (R 24/1998). Na podklade týchto skutočností pri právnej kvalifikácii neoprávneného prechovávania omamných látok alebo psychotropných látok pre vlastnú potrebu treba vždy posúdiť konkrétne okolnosti prípadu, najmä druh a účinnosť látky, či a v akej intenzite je zistené množstvo látky v konkrétnom prípade spôsobilé po užití ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie schopnosti, rozpoznávacie schopnosti a sociálne správanie alebo ohroziť jeho zdravie, prípadne aj život, vrátane nebezpečenstva vyvolania návyku na užívanie takýchto látok. Z uvedených skutočností vyplýva, že dolná hranica obvykle jednorazovej dávky na použitie sa určuje výlučne výkladovo a v každej trestnej veci individuálne.

Pokiaľ ide o hmotnostné kritérium obvykle jednorazovej dávky na použitie, tak časť súdnej praxe (napr. prevažná časť súdov v obvode Krajského súdu Bratislave) vychádza z toho, že obvykle jednorazovú dávku na použitie je potrebné stanovovať v závislosti od hmotnosti zaistenej drogy.

Druhá časť súdnej praxe, napr. Krajský súd v Nitre v konkrétnej trestnej veci sp. zn. 4To/99/2015, si neosvojila právny názor súdu prvého stupňa, ktorý vychádzal výlučne z kritéria hmotnostného. Podľa právneho názoru Krajského súdu v Nitre úvahy súdu prvého stupňa o jednorazovej dávke v číselnom vyjadrení a jeho právne úvahy o tom, že hmotnostné kritérium predstavuje hranicu trestnej zodpovednosti, nemajú oporu ani v zákonom určenej definícii obvykle jednorazovej dávky na použitie v § 135 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, ale ani v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa názoru krajského súdu, pokiaľ nie je obvykle jednorazová dávka omamnej látky alebo psychotropnej látky na použitie presne kvantifikovaná v číselnom vyjadrení a uvedená v zákonom znení, nie je možné určiť obvykle jednorazovú dávku vyjadrenú v § 135 ods. 1 Trestného zákona, výlučne podľa jedného z kritérií používaných na jej určenie (aj keď použitie objemového kvantifikačného kritéria vo väčšine prípadov vyznieva pre obvinených priaznivejšie).

Významné kritérium z hľadiska posúdenia pojmu obvykle jednorazová dávka na použitie predstavuje množstvo účinnej látky v zaistenej omamnej látke alebo psychotropnej látke, pretože toto kritérium má význam z hľadiska ustanovenia § 130 ods. 5 Trestného zákona. Je preto potrebné vždy posúdiť konkrétne okolnosti prípadu, najmä druh a účinnosť omamnej látky alebo psychotropnej látky, či a v akej intenzite je zistené množstvo látky v konkrétnom prípade spôsobilé po použití ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie schopnosti. Koncentrácia účinnej látky je rozhodujúcim faktorom určujúcim nielen intenzitu intoxikácie a tým aj ovplyvnenie správania užívateľa, ale tiež riziko poškodenia jeho zdravia.

Obvykle jednorazovú dávku teda nemožno mechanicky zameniť s nejakým množstvom vyjadreným v hmotnostných jednotkách. Hmotnostnú hranicu pojmu obvykle jednorazovej dávky nemožno stanoviť striktno, nakoľko nemožno prehliadnúť jej prepojenosť na zistenie účinnej látky, pričom aj množstvo metamfetamínu menšie ako 100 mg s dostatočným množstvom účinnej látky, môže spĺňať a aj spĺňa definíciu podľa § 135 ods. 1 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o odlišný prístup súdov v Slovenskej republike pri posudzovaní tzv. hmotnostného kritéria alebo množstva účinnej látky, je potrebné poukázať na závery Najvyššieho súdu SR vyjadrené v uznesení sp. zn. 2 Tdo 53/2016 (R 74/2017, Tpj 58/2017), v zmysle ktorého prechovávanie omamnej látky alebo psychotropnej látky nie je na účel aplikácie § 171 ods. 1 a § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona limitované minimálnym množstvom. Prechovávanie drogy v množstve síce obvyklým spôsobom aplikovateľnom, avšak menšom, než z hmotnostného hľadiska zodpovedá obvykle jednorazovej dávke, je trestným činom, pokiaľ je droga vzhľadom na množstvo účinnej látky obsiahnutej v celkovom množstve zaisteného materiálu spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Trestného zákona). Zastávam preto názor, že s poukazom na uvedené publikované závery Najvyššieho súdu SR, ktoré nepochybne predstavujú zjednocujúci prvok v rozhodovacej činnosti súdov, nie je ďalej priestor v rozhodovacej činnosti súdov prihliadať na tzv. hmotnostné kritérium, a to ani pri určovaní minimálneho množstva jednej obvykle jednorazovej dávky ani v určovaní počtu obvykle jednorazových dávok. Pokiaľ totiž Trestný zákon neurčuje minimálnu množstevnú hranicu pre určenie jednej obvykle jednorazovej dávky drogy, tak nemožno z takéhoto množstva určeného časťou súdnej praxe vychádzať ani pri určovaní počtu (násobkov) takýchto dávok.

Zo znaleckého posudku KEÚ PZ, odbor prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz, ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2015/15962, je zistiteľné, že zaistené plastové vrečko s tlakovým uzáverom obsahovalo 776 mg bieleho kryštalického metamfetamínu s obsahom metamfetamínu a s prímiesou dimetylsulfónu s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamínu 57,5 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 446 mg absolútneho metamfetamínu, čo považuje KEÚ PZ za 11 až 45 obvykle jednorazových dávok.

Obžalovaný nemal presnú informáciu o množstve účinnej látky obsiahnutej v tomto plastovom vrečku, bol uzročený s tým, že množstvo účinnej látky v takto zadováženej látke mohlo dosahovať viac ako

desať obvykle jednorazových dávok drogy. V danom prípade pritom platí, že pri potrebnom množstve účinnej látky 10 mg (takéto množstvo účinnej látky vyžaduje v zmysle odôvodnenia rozsudku pri jednej obvykle jednorazovej dávke aj súd prvého stupňa) by množstvo účinnej látky 446 mg absolútneho metamfetamínu predstavovalo látku s účinkom 44 jednorazových dávok, a teda by sa jednalo o množstvo látky ďaleko prevyšujúcej 10 obvykle jednorazových dávok.

V dôsledku nesprávneho posúdenia vyššie uvedených skutočností je výrok napadnutého rozsudku nesprávny. Súd prvého stupňa nesprávne upravil skutkovú vetu tak, že obžalovaný prechovával iba 7 obvykle jednorazových dávok drogy, v dôsledku čoho súd skutok právne kvalifikoval iba ako prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona a došlo k uloženiu trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu, pretože v prípade kvalifikácie skutku ako obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona by pri použití § 172 ods. 2, § 38 ods. 2 Trestného zákona bolo potrebné uložiť trest odňatia slobody minimálne 10 (desať) rokov, a to so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5T/49/2016 zo dňa 09.01.2018 a súčasne, aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci sám rozsudkom rozhodol o skutku tak, ako bol vymedzený a právne kvalifikovaný v obžalobe, aby podľa § 172 ods. 2, § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil obžalovanému trest odňatia slobody minimálne 10 (desať) rokov, a to so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ďalej aby mu podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou a podľa 76 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad v trvaní najmenej 18 mesiacov.“

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavila prokurátorka krajskej prokuratúry, obžalovaný a jeho obhajca. Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí zotrvala na písomne podanom odvolaní. Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť podľa § 319 Trestného poriadku. Obžalovaný uviedol, že mu je ľúto, že sa dostal do takej situácie a nebolo to úmyselné. Zobral si z toho ponaučenie, nestretáva sa s ľuďmi, ktorí páchajú trestnú činnosť a sám nepácha trestnú činnosť.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone.

Pokiaľ ide o výrok o vine, v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, odvolací súd nezistil žiadne pochybenia, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie veci a zachovanie práva obžalovaného V. Y. na obhajobu. Okresný súd pri dodržaní procesného postupu správne zistil skutkový stav veci, vykonal úplné dokazovanie a dôsledne prebral všetky dôkazy dokumentované v prípravnom konaní, takže z hľadiska dodržania zásad obsiahnutých v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku treba konštatovať, že neexistuje žiaden relevantný dôkaz, ktorý by nebol v napadnutom konaní vykonaný.

Následne súd prvého stupňa všetky zákonne vykonané dôkazy v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku správne vyhodnotil jednotlivo i v celom ich súhrne a tak dospel k úplným a správnym skutkovým záverom. Okresný súd pritom v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami obsiahnutými v ustanovení § 168 ods. 1 Trestného poriadku podrobne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal

so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčené alebo pochybné, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov a tiež ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného V. Y..

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaný V. Y. spáchal skutok v rozsahu skutkových zistení napadnutého prvostupňového rozsudku. Z tohto dôvodu si skutkové závery prvostupňového súdu osvojuje, a keďže sa s nimi stotožňuje, v celom rozsahu na ne ako na správne aj odkazuje.

K odvolacím námietkam prokurátorky, špecifikovaných v dôvodoch jej odvolania odvolací súd dodáva nasledovné:

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením okresného súdu, avšak napriek tomu bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku) a napadnutý rozsudok zmeniť (§ 322 ods. 3 Trestného poriadku), a to tak, že bolo do skutku popísaného v napadnutom rozsudku vyjadriť zákonné znaky prečinu podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, teda doplniť, že si obžalovaný zadovážil a následne prechovával pre vlastnú potrebu predmetné omamné látky a psychotropné látky.

Odvolací súd tiež konštatuje, že okresný súd správne posúdil kvantifikovanie neoprávneného prechovávaní omamných látok a psychotropných látok pre vlastnú potrebu.

Pre naplnenie objektívnej stránky trestného činu podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, teda konania páchatel'a spočívajúce v prechovávaní pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jedu alebo prekursoru, nehovorí o prechovávaní účinnej látky v omamnej alebo psychotropnej látke. Konzumenti sa pri zadovážovaní si omamných a psychotropných látok riadia hmotnostnými jednotkami (gramy, diely), pretože konzumenti nevedia aké presné množstvo účinnej látky si zadovážujú. Úmyslom páchatel'a je kúpiť určité množstvo uvádzané v gramoch alebo dieloch bez toho, aby vopred mal vedomosť o tom, aké množstvo účinnej látky sa v zadovážovanom množstve nachádza, a z tohto dôvodu je potrebné pre výpočet obvyklej jednorazovej dávky vychádzať z hmotnosti zaistenej omamnej a psychotropnej látky a nie z koncentrácie účinnej látky a závislosti páchatel'a. Takéto hmotnostné kritérium zahŕňa objektívnu aj subjektívnu stránku (zavinenie), ktoré spočíva vo vedomosti páchatel'a aké množstvo drogy neoprávnene prechováva.

Obvyklú jednorazovú dávku nemožno vykladať vo vzťahu ku konkrétnemu konzumentovi drogy a KEÚ PZ ako znalecký ústav nie je oprávnený vyjadrovať sa k právnym otázkam. Nemôže sa teda vyjadriť ani k právnej otázke či sa bude pre určenie počtu obvyklých jednorazových dávok používať hmotnostné kritérium alebo nie.

V tomto konkrétnom prípade nebolo zo strany prokuratúry preukázané, že by išlo o drogy, ktoré neboli určené konečnému užívateľovi (žeby obžalovaný mal v úmysle tento materiál riediť, príp. ho ďalej predať) a preto bolo nevyhnutné aplikovať hmotnostné kritérium. Išlo tu o skutkovú otázku, ktorú treba zodpovedať podľa poznatkov o užívateľskej praxi, pričom obžalovaný prechovával 776 mg bieleho kryštalického materiálu, za použitia hmotnostného kritéria 100 mg pri pervitíne, z čoho možno vyvodíť, že išlo o minimálne 7 obvykle jednorazových dávok.

Uvedené platí (ako správne uviedol aj súd I. stupňa) s výnimkou situácie, kedy páchatel' prechováva pre osobnú potrebu drogu v množstve síce hmotnostne menšom, ako je obvykle jednorazová dávka na použitie, avšak v tak vysokej koncentrácii účinnej látky, že i toto množstvo kvantitatívne menšie ako jedna obvykle jednorazová dávka je aplikovateľné a zároveň spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie a to za predpokladu, že práve koncentrácia účinnej látky je zahrnutá úmyslom páchatel'a - napríklad ubezpečením dílera, že ide vysoko koncentrovanú drogu, ktorá i v menšom hmotnostnom množstve ako je konzumný priemer, privedie konzumentovi požadovaný účinok.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie aj ohľadom výroku o treste, správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu. Rovnako v dôvodoch napadnutého rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k jednej priťažujúcej okolnosti a k žiadnej poľahčujúcej okolnosti. Okresný súd tiež správne obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Keďže okresný súd pri určení druhu trestu a jeho výmery správne prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy, teda na kritériá uvedené v § 34 ods. 4 Trestného zákona, potom odvolací súd výšku trestu nemenil a uložil mu trest v rovnakej výmere 20 mesiacov, nakoľko tento je na spodnej hranici upravenej trestnej sadzby, ktorá v tomto prejednávanom prípade predstavuje rozpätie od 20 mesiacov do 60 mesiacov. Takto uložený trest vo svojom súhrne odvolací súd považoval za zodpovedajúci pravidlám individuálnej ako aj generálnej prevencie pre ochranu spoločnosti. Podmienky pre uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia v zmysle § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona boli pre jeho uloženie splnené, keďže obžalovaný spáchal stíhaný trestný čin v súvislosti s užívaním návykovej látky.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výrokoch tohto rozsudku krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.